

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIX. — Wydana i rozesłana dnia 11. października 1892.

(Zawiera Nr. 178.)

178.

Ustawa z dnia 17. września 1892,

zmieniająca pewne postanowienia ustaw z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127) i z dnia 30. grudnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 3 z roku 1892) o urzędzeniu stosunków bractw górniczych, które na zasadzie ustawy górniczej powszechnej już istnieją lub będą jeszcze utworzone, i zaprowadzająca postanowienia dodatkowe.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Na miejsce §§. 3., 11., 12., 40. i 41. ustawy z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127) o urzędzeniu stosunków bractw górniczych, które na zasadzie ustawy górniczej powszechnej już istnieją lub będą jeszcze utworzone, na miejsce §. 20 teje ustawy w osnowie artykułem I. ustawy z dnia 17. stycznia 1890 (Dz. u. p. Nr. 14) przepisanej i §u 5go ustawy z dnia 30. grudnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 3 z roku 1892), zawierającej przepisy dodatkowe do ustawy z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127), wydają się następujące postanowienia:

§. 3.

Kasa ehorych, w bractwie górniczem istniejąca, obowiązana jest dawać zasiłki w chorobie i wypłacać koszta pogrzebu przynajmniej w takich

rozmiarach, jak to pod względem przeciągu czasu, sposobu i wielkości przepisane jest w §§. 6 aż do 8 ustawy z dnia 30. marca 1888 (Dz. u. p. Nr. 33) o ubezpieczeniu robotników na wypadek choroby.

Zasiłki dla chorych wypłacane być mają najpóźniej w tych terminach, w których płacony jest zarobek.

Za podstawę do obliczenia zasiłku dla chorych w tych kopalniach, których zakłady rozciągają się na kilka okręgów sądowych, służy cyfra średnia zarobków dziennych płaconych w tych okręgach.

§. 11.

O ile statut dozwala przystąpienia do bractwa górniczego także robotnikom i urzędnikom przemysłowym, zatrudnionym przy zakładach przemysłowych z przedsiębiorstwem górniczem połączonych, ale nie podlegających nadzorowi Władz górniczych, przystąpienie to powinno być zbiorowe, imieniem wszystkich, w zakładach przemysłowych odnośnej kopalni zatrudnionych robotników i urzędników przemysłowych (licząc do nich także uczniów, wolontaryuszów, praktykantów itd.), ubezpieczyć zaś należy robotników w rozmiarze, który w §. 10, ustęp 1 a względnie 2, urzędników przemysłowych w rozmiarze, który w §. 10, ustęp 3 jest określony. W przypadku takim robotnicy i urzędnicy przemysłowi nowo wstępujący, obowiązani są przystąpić również do bractwa górniczego.

Przez takie ubezpieczenie osoby wzmiankowane czynią zadość obowiązkowi ubezpieczenia ciężącemu na nich w myśl ustaw z dnia 28. grudnia 1887 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888) i z dnia 30. marca 1888 (Dz. u. p. Nr. 33), podlegają zaś

w czasie należenia do bractwa górniczego jedynie postanowieniom ustawy niniejszej.

Postanowienia ustępów 1go i 2go niniejszego paragrafu stosują się do istniejących bractw górniczych z tem zastrzeżeniem, że

- a) przy zmianie statutu, która nastąpić ma w myśl §§. 39go i n. obowiązek przystępowania robotników i urzędników przemysłowych nowo wstępujących może być uchylony;
- b) ci pracownicy, którzy są czynnymi członkami bractwa górniczego, jakoteż pobierający już prowizyą pracownicy w ustępie pierwszym wzmiankowani, mogą być z bractwa górniczego wyłączeni. Jednakże wyłączyć można tylko za zezwoleniem Władzy górniczej a i to tylko tych członków i prowizyonistów, którzy wyraźnie oświadczą, że roszczenia ich do bractwa górniczego są w zupełności zaspokojone i że nie mają do niego żadnych innych pretensyj.

Osoby, stosownie do lit. a i b usunięte lub wyłączone, o ile stosują się do nich ustawy powszechne o ubezpieczaniu na wypadek choroby i przygody, powinny być według tychże ustaw ubezpieczone.

§. 12.

Ustawa niniejsza nie stosuje się do pracowników, którzy w przedsiębiorstwie górniczem państwa, kraju, gminy lub funduszu publicznego mają posady ze stałą płacą lub zarobkiem, o ile w razie choroby służy im prawo pobierania tej płacy lub zarobku i o ile w razie, gdyby się stali inwalidami im samym a po ich śmierci ich rodzinom służy prawo do emerytury lub prowizyi, wynoszącej tyle co wsparcia w §§. 4 a względnie 5 ustanowione lub więcej.

Ci z takich pracowników, którzy w czasie, gdy ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, są już członkami bractwa górniczego, pozostaną nadal jego członkami.

Tych pracowników, którzy mają posady ze stałą płacą lub zarobkiem przy jednym z przedsiębiorstw górniczych w ustępie pierwszym nie wzmiankowanych, o ile w obec posiadacza kopalni służy im prawo pobierania tej płacy lub zarobku w razie choroby najmniej przez dwadzieścia tygodni, może starostwo górnicze uwolnić całkiem lub po części od obowiązku ubezpieczania się w kasie dla chorych; jeżeli zaś w obec posiadacza kopalni lub zakładu emerytalnego przy przedsiębiorstwie istniejącego, do którego posiadacz kopalni wnosi także ze swojej strony dopłatę, wynoszącą najmniej tyle, ile w §. 29, ustęp 1 jest przepisane, służy im w takim razie, gdyby się stali inwalidami a po ich śmierci

ich rodzinom, prawo do emerytury lub prowizyi w wysokości co najmniej owych wsparć, które w §§. 4 i 5 są ustanowione, można uwolnić ich także od obowiązku ubezpieczania się w kasie prowizyjnej bractwa górniczego.

Robotnicy pracujący w żupach solnych rządowych, chociażby nawet nie mieli stałej płacy lub stałego zarobku, nie są obowiązani ubezpieczyć się w kasie dla chorych lub w kasie prowizyjnej bractwa górniczego, jeżeli ustawami jest przepisane, ile najmniej mają w razie choroby od Rządu pobierać i jeżeli im wtedy, gdy się staną inwalidami a po ich śmierci ich rodzinom służy na zasadzie istniejących lub wydać się mających przepisów prawo do pobierania od Rządu prowizyi, wynoszącej tyle, co wsparcia w §. 4 a względnie 5 ustanowione lub więcej.

§. 20.

Sąd polubowny jest wyłącznie właściwym do rozstrzygania wszelkich sporów, które ze stosunków ubezpieczenia powstaną między bractwami górniczymi jego okręgu, jakoteż między członkami lub prowizyonistami z jednej a bractwami górniczymi jego okręgu z drugiej strony. Do rozstrzygania sporów, które ze stosunków ubezpieczenia powstaną między bractwami górniczymi, znajdującymi się w okręgach rozmaitych urzędów górniczych rewirowych, jakoteż między członkami lub prowizyonistami bractwa górniczego w okręgu pewnego urzędu rewirowego a bractwem górniczem w okręgu innego urzędu górniczego rewirowego, powołany jest Sąd polubowny w okręgu tego urzędu górniczego rewirowego, w którym mieszka a względnie ma siedzibę strona pozwana.

Jeżeli w myśl ostatniego ustępu §. 19go tak asesorowie Sądu polubownego jak i zastępcy onychże są w sporze stronami, starostwo górnicze przekazać ma spór ten sąsiedniemu Sądowi polubownemu.

Środki prawne i zażalenia przeciw orzeczeniu Sądu polubownego nie są dopuszczalne. Do wykonania orzeczenia Sądu polubownego lub ugody przed Sądem polubownym zawartej, właściwym jest Sąd zwyczajny dłużnika. Postępowanie przed Sądem polubownym urządzone będzie drogą rozporządzenia.

§. 40.

W nowym statucie, który stosownie do §. 39, ma być wygotowany, opłaty stosownie do §. 29go, ustęp 1 przypadające od tych członków czynnych, którzy w dniu zatwierdzenia nowego statutu przez Władzę górniczą mają już ubezpieczone prowizye

w odnośnym bractwie górniczem, wymierzone być mogą w sposób odmienny od przepisanego w §. 20, ustęp 3. Także przyszłe prowizye tych członków i ich rodzin ustanowione być mogą inaczej, aniżeli to jest zaprowadzone dla członków, wstępujących dopiero po zatwierdzeniu statutu.

Nadto może być postanowione, że osoby pracujące przy kopalni w chwili zatwierdzenia statutu, w tym czasie jeszcze wcale do bractwa górniczego nie przyjęte lub nie posiadające pełnych praw członków, ale stosownie do §. 10go, ustęp 1, ubezpieczeniu w całej rozciągłości podlegające, które jednak przekroczyły już wiek w statucie ustanowić się mający, winny pod względem jakości i wielkości opłat do kasy prowizyjnej, jakoteż pod względem pretensyj do prowizyi dla siebie i swoich rodzin zostawać na równi z tymi członkami, którzy w przerzeczonyj chwili są już członkami bractwa górniczego pełnych praw używającymi.

Osoby w ustępie powyższym wzmiankowane, jeżeli w statucie nie jest postanowione zrównanie ich z członkami pełnych praw używającymi, o ile w dniu zatwierdzenia statutu przez Władzę górniczą przekroczyły rok 40. życia, podlegają ubezpieczeniu tylko w tej rozciągłości, która w §. 10, ustęp 2 jest ustanowiona. Obowiązek ubezpieczenia co do tych osób nie rozszerza się nawet w razie przejścia do innej kopalni.

§. 40 a.

Jeżeli bilans kasy prowizyjnej, według §. 39go obliczony, z uwzględnieniem dopłaty posiadacza kopalni równej dotychczasowym statutowym opłatom ubezpieczonych, okaże się czynnym, starostwo górnicze zarządzi co potrzeba, iżby statut, który ma być na nowo wygotowany, z uwzględnieniem powyższych postanowień przejściowych, uczyniony został zgodnym z ogólnymi postanowieniami ustawy niniejszej.

Jeżeli zaś bilans kasy prowizyjnej okaże się biernym, starostwo górnicze winno po zasięgnięciu opinii publicznego biura techniczno-asekuracyjnego postarać się, żeby przy układaniu nowego statutu uczyniono zadość przerzeczonym postanowieniom i żeby w kasie prowizyjnej przywrócono równowagę jednym z dwóch sposobów podanych niżej w §§. 41 i 41 a.

§. 41.

W celu przywrócenia równowagi w kasie prowizyjnej (§. 40 a, ustęp 2) zarząd bractwa górniczego obowiązany jest wspólnie z posiadaczem kopalni przedstawić starostwu górniczemu w terminie, który to starostwo wyznaczy, plan ulepszenia sto-

sunków, który zawierać ma projekt rachunkowo uzasadniony, do szczególnych stosunków odnośnego bractwa górniczego zastosowany, wskazujący, jakimby sposobem można kasę prowizyjną przyprowadzić do równowagi asekuracyjno - technicznej. W projekcie tym, rozciągać się mającym tylko na tych prowizjonistów, którzy w dniu zatwierdzenia nowego statutu przez Władzę górniczą, mają w kasie prowizyjnej ubezpieczone prowizye lub na zasadzie §. 40, ustęp 2 mają być za równych onymże uważani, uwzględniać należy postanowienia niżej podane (§. 41 a) tylko o tyle, o ile świadczenia kasy prowizyjnej nie bardziej jak na 50 procentów wymiaru minimalnego, w §§. 4 i 5 wzmiankowanego, mogą być niższe.

Starostwo górnicze orzeka o dopuszczalności planu ulepszenia, po zasięgnięciu opinii publicznego biura asekuracyjno - technicznego, z dozwoleciem rekursu do ministerstwa rolnictwa.

§. 41 a.

Jeżeli plan ulepszenia nie będzie przedstawiony lub jeżeli nie będzie przedstawiony w terminie wyznaczonym, albo, jeżeli plan przedstawiony nie uzyska zatwierdzenia, równowagę przywrócić należy według następujących zasad: ^r

Najprzód uregulować można opłaty i przyszłe świadczenia, świadczenia zaś z zatrzymaniem wymiaru minimalnego w §§. 4 i 5 oznaczonego. Uregulowanie to, które w szczególności polegać może na ustanowieniu opłat stałych zamiast w procentach zarobku wyrażonych i na zmianie stopniowania stop prowizyjnych, rozciągać się ma tylko na tych członków czynnych bractwa górniczego, którzy w dniu zatwierdzenia nowego statutu mają w nim ubezpieczone prowizye lub na zasadzie §. 40, ustęp 2 mają być za równych onymże uważani.

Jeżeli przez to uregulowanie równowaga w kasie prowizyjnej nie zostanie przywrócona, pozostający niedobór bilansowy, o ile posiadacz kopalni nie zobowiąże się do świadczeń dobrowolnych w celu pokrycia onegoż, umorzony być ma w dwudziestu pięciu aż do trzydziestu ratach rocznych, które płacić mają po połowie posiadacz kopalni i ubezpieczeni prowizyonisci. Część przypadająca na prowizjonistów uzyskana być ma z równych opłat wszystkich prowizjonistów w okresie umorzenia do bractwa górniczego należących, bez względu, czy już w czasie zatwierdzenia nowego statutu pracowali przy kopalni, czy dopiero później wstąpili.

Jeżeli opłaty, które według poprzedzającego ustępu mają być płacone, nie mogą ze względu na stosunki być wymierzone tak wysoko, jak tego wy-

magają raty roczne do zupełnego umorzenia niedoboru potrzebne, należy je odpowiednio zmniejszyć, a dla usunięcia niedoboru, który jeszcze zostanie nie pokryty, zmniejszyć przyszłe świadczenia kasy prowizyjnej na rzecz tych członków czynnych, którzy należeli do niej w dniu zatwierdzenia nowego statutu przez Władzę górniczą, lub na zasadzie §. 40go, ustęp 2 mają być za równych onymże uważani, jednak nie bardziej jak na 50 procentów wymiaru minimalnego w §§. 4 i 5 oznaczonego.

§. 41 b.

Jeżeli pomiędzy właścicielem kopalni a ubezpieczonymi nie przyjdzie do zgody pod względem zastosowania przepisanych w §§. 41 i 41 a środków do przywrócenia równowagi, decyduje starostwo górnicze z dozwoleniem odwołania się do ministerstwa rolnictwa.

§. 41 c.

Nowy statut przedstawić należy w terminie, który starostwo górnicze wyznaczy, temuż starostwu do zatwierdzenia.

Po bezskutecznym upływie terminu starostwo górnicze samo na podstawie przepisów ustawowych ułoży statut z mocą prawnie obowiązującą.

Artykuł II.

Pracownicy kopalni, którzy w bractwie górniczym, utworzonym zanim ustawa z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127) zaczęła obowiązywać, mieli w dniu zatwierdzenia nowego statutu na zasadzie §. 39go rzeczony ustawy ułożyć się mającego, ubezpieczone prowizye, lub, którzy stosownie do artykułu I, §. 40, ustęp 2 ustawy niniejszej, mają zostawać na równi z takimi, mogą pozostać prowizyonistami tego bractwa górniczego, chociażby przeszli do innej kopalni. Przeto roszczenia ich do tegoż bractwa górniczego pod względem prowizyj, im, ich wdowom i sierotom na zasadzie statutu służące, zatrzymują nadal moc swoją i do niego też wnoszone być mają tak od nich jak i od właściciela kopalni, do której przeszli, opłaty na ubezpieczenie

prowizyj. W bractwie górniczym, istniejącem w tej ostatniej kopalni, podlegają tacy pracownicy tylko ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Artykuł III.

Robotnicy pracujący w tych kopalniach, w którychby wtedy, gdy ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, nie istniało bractwo górnicze, jeżeli w dniu zatwierdzenia przez Władzę górniczą statutu bractwa górniczego dla tej kopalni utworzyć się mającego, przekroczyli już 40ty rok życia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia jedynie w tej rozciągłości, która w §. 10, ustęp 2 jest określona. Obowiązek ubezpieczenia co do tych osób nie rozszerza się także w tym przypadku, gdyby przeszli do innej kopalni.

Artykuł IV.

Majątek bractw górniczych tych kopalni, których eksploatacja została zaniechana, pozostały po dopełnieniu lub zabezpieczeniu wszystkich zobowiązań, przebodzi, o ile postanowienia statutowe lub kontraktowe nie sprzeciwiają się temu, do funduszu zasobnego ogólnego bractw górniczych, utworzonego w myśl §. 37go ustawy z dnia 28. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 127).

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Artykuł VI.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi rolnictwa, tudzież Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 17. września 1892.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Bacquehem r. w.

Schönborn r. w.

Steinbach r. w.